

Deze had in zijn wijkblad geschreven dat hij van de door hem bijgewoonde Oxford-bijeenkomsten geërgerd en bedroefd was thuis gekomen. Hij was echter niet naar de anti-meeting gegaan, daar hij vooraf kon weten wat de sprekers daar zouden zeggen.⁶⁹

Ook van vrijzinnige kant kwamen er reacties op de Pinkstermanifestatie. Zo intrigeerde het ds. J.R. Immink van de Nederlandse Protestantenbond, afdeling Utrecht, die ook werkte onder de leden van de Vereniging van Vrijzinnige Hervormden, hoe deze avonden achtereen in de verkiezingstijd volle zalen trok.⁷⁰ Oxford legde getuigenis af van eenheid en samenwerking, maar vertegenwoordigde niet verschillende kerken noch worstelde zij met de grote vragen van deze tijd. Ze was enkel in het individuele zieleheil geïnteresseerd. Hij had op de predikantendag naast getuigenissen godsdienstige verhandelingen gemist. In de stille tijd zag ook hij het gevaar dat men eigen gedachten voor ingevingen van de Heilige Geest hield; de mogelijkheid bestond dan dat de Groep aan gevoelsreligie onderling. Hij wenste daarom dat de kerk de bedding voor de levensstroom van Oxford mocht worden en dat deze de kerk tot zegen mocht zijn.⁷¹

Ds. J.C. Fischer was opgevallen, dat positieve vrijzinnigen, die in Utrecht waren geweest of goed waren geïnformeerd, merendeels allerminst enthousiast waren. De populaire omgang met het goddelijke stond hen tegen.⁷² De hervormde Amsterdamse hoogleraar in de pedagogiek Ph.A. Kohnstamm schreef dat de bijeenkomsten theologisch en psychologisch gemakkelijk waren te veroordelen. Toch was voor velen God nu niet langer een leer, maar een Persoon geworden. Bij het bijwonen van de voorvergaderingen had hem getroffen hoe men mensen instrueerde een grote menigte toe te spreken. Evenals bij de zo juist gehouden verkiezingen vormden de persoon achter elke formulering en de door allen gewenste samenwerking de samenbindende krachten. Wel moest 'Nieuw Nederland' veel hechter worden, wilde het bij een omslaan van de crisishood overleven.⁷³

Op 29 mei 1937 was er in het gebouw van Kunsten en Wetenschappen een

69. *Utrechtsche Kerkbode*, 51e jrg. nr.24 (12 juni 1937).

70. Zie voor Immink en de samenwerking van de Ned. Protestantenbond en de Ver. van Vrijz. Hervormden: H.J.Ph.G. Kaajan, 'Historische schets van de Leeuwenberghgemeente (c.1890-1960)', in: *Maandblad Oud-Utrecht*, 51e jrg. nr.5 (mei 1978), 49-52. De meetings werden door ruim 100.000 mensen bezocht, waarvan 30.000 op de Pinkstermanifestatie. Zie: De Loor, 108,117.

71. *Vrijzinnig Predikbeurten Blad*, 52e jrg. nrs. 20, 21 (15, 22 mei 1937). Deels ook geciteerd in: *Utrechtsch Dagblad*, 15, 22 mei 1937 (Avondblad).

72. *Utrechtsch Dagblad*, 5 juli (Avondblad). Geciteerd naar: *Opbouw. Weekblad voor Humanistisch Christendom*.

73. *Utrechtsch Dagblad*, 17 juli 1937 (Avondblad). Geciteerd naar: *Opbouw*. Zie voor Kohnstamm: *BWN*, 1, 306-310.